



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 5573/2021
10.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Здравко Ђукановић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9250/19 од 07.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9250/19 од 07.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 15424/18 од 08.05.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова насталих услед повреде угледа, части, слободе и права личности због неоснованог лишења слободе, исплати тужиоцу износ од 5.055.000,00 динара са законском затезном каматом од 08.05.2019. године до исплате, у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха, као и због душевних болова насталих услед повреде угледа, части, слободе и права личности због неоснованог лишења слободе, у износу од још 15.165.000,00 динара са законском затезном каматом од 08.05.2019. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 265.500,00 динара заједно са законском затезном каматом почев од дана извршности па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 9250/19 од 07.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 15424/18 од 08.05.2019. године у првом и другом ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима садржано у трећем ставу изреке пресуде Вишег суда у Београду П 15424/18 од 08.05.2019. године, тако што је обавезана тужена да на име трошкова парничног поступка исплати

тужиоцу износ од 218.650,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате, у року од 15 дана од пријема пресуде. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију из свих законских разлога.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које су чланом 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП предвиђене као разлози за овај ванредни правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, пред Посебним одељењем Окружног суда у Београду, а затим пред Вишим судом у Београду, против тужиоца вођен је кривични поступак по оптужници којом му је било стављено на терет извршење кривичног дела злочиначко удруживање из члана 346. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и кривично дело тешко убиство из члана 114. став 1. тачке 3) и 5) тог Законика, а након измене оптужнице због кривичног дела тешко убиство у покушају. Кривични поступак окончан је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 237/2015 од 16.10.2017. године којом је тужилац ослобођен од оптужбе. Тужилац је био у притвору од 30.05.2009. године до 09.03.2012. године, када је притвор укинут и замењен јемством. О притварању тужиоца и сумњи да је извршио кривична дела која су му стављена на терет објављена је вест у средствима јавног информисања и он означен као сарадник ББ осумњиченог за убиство новинара ВВ. Услови боравка у притвору били су лоши. Тужилац је смештен у малу просторију без природног осветљења, у коју је светлост допирала кроз решетке на вратима од сијалице у ходнику, и коју је делио са још једним притвореником. У првих 13 месеци притвора тужилац је контакт са породицом остваривао кроз стаклену преграду. Тужилац није осуђиван. Пре лишења слободе био је запослен, а након пуштања из притвора не може да пронађе посао. Лишење слободе и боравак у притвору утицао је на његов породични и социјални живот. Пре подношења тужбе поднео је захтев Министарству правде за исплату накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе.

На овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су, по оцени Врховног касационог суда, правилно применили члан 584. став 1. тачка 1) у вези става 2. Законика о кривичном поступку и члан 200. Закона о облигационим односима када су одлучивали о праву тужиоца на накнаду нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе и њеној висини.

Душевни болови због неоснованог лишења слободе представљају јединствени вид штете за коју се досуђује један износ накнаде, при чијем одмеравању суд узима у обзир све околности случаја (углед који је оштећени раније уживао у својој средини; однос средине према њему после лишења слободе; тежину и природу кривичног дела;

време трајања лишења слободe и све друге околности које су утицале на природу, тежину и трајање психичких болова).

У конкретном случају, тужиоцу (рођен 1983. године) подигунтом оптужницом стављено је на терет извршење два кривична дела, а измењеном оптужбом једно кривично дело. Реч је о тешким кривичним делима за које је забрањена затворска казна у трајању дужем од 10 година. Тужилац није био осуђиван, а у притвору – лошим животним условима, налазио се 2 године 8 месеци и 9 дана. Боравак у притвору утицао је на његов породични и социјални живот. О лишењу слободe и притварању тужиоца објављена је и вест у медијима.

Следствено изложеном, по становишту Врховног касационог суда, одређена новчана накнада представља сатисфакцију за сва трпљења тужиоца и његове душевне болове због неоснованог лишења слободe, па зато нису основани наводи ревизије тужене да је њена висина одређена противно члану 200. став 2. Закона о облигационим односима.

Из ових разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић